

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์การใช้มาตรการทางภาษีเพื่อลดการบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผู้เขียน นางสาวศุภลักษณ์ ไชยมนี

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.สุวรรณี ยิบมันตะศิริ	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทวงศ์	กรรมการ
ผศ.วัชรวิทย์ พุกกนิทานนท์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) ศึกษาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ 2) ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้มาตรการภาษีสุราเพื่อลดอุปสงค์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาชายมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 300 ราย แบ่งเป็นนักศึกษาชายระดับปริญญาตรี จำนวน 200 ราย และระดับปริญญาโทจำนวน 100 ราย ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษา โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ นั้น พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือมีความสัมพันธ์กับความถี่ในการดื่ม ได้แก่ 1)ระดับการศึกษา 2)ความสะดวกในการซื้อหรือดื่ม และ 3)ทัศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษี ปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับ ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(กรัม)/ครั้ง ได้แก่ 1)ความสะดวกในการซื้อหรือดื่ม และ 2)ทัศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษี จากผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ถ้าเพิ่มภาษีก็น่าจะลดความถี่ในการบริโภคและปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(กรัม)/ครั้งได้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(cc)/ครั้ง พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ตัวแปร ได้แก่ ระดับการศึกษา ความสะดวกในการซื้อหรือดื่ม ทัศนคติที่มีต่อการเพิ่มภาษีต่อการ

บริโภคสุราและความรู้เรื่องการบริโภคสุราที่มีแอลกอฮอล์จำนวนมากมีความเสี่ยงเป็นต้นแข็ง ไม่มี ความสัมพันธ์กับปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่ม(cc)/ครั้ง แต่อย่างใด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้วิธี วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าปัจจัยที่คาดว่าสามารถ อธิบายแบบจำลองได้ดี มีทั้งหมด 8 ตัว มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับรายจ่ายในการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ราคาของเครื่องดื่ม และปริมาณเครื่องดื่มแอลกอฮอล์(cc) ที่ดื่ม/เดือน มีความสัมพันธ์กับรายจ่ายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทิศทางเดียวกัน ปริมาณแอลกอฮอล์ (กรัม) ที่ดื่ม/ครั้ง และค่าเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุมาแล้วนับครั้งล่าสุด มีความสัมพันธ์กับ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทิศทางตรงกันข้ามกัน ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่กำหนด เป็นตัวแปรหุ่นพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับรายจ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นกัน เช่น ระดับการศึกษาอธิบายได้ว่าถ้าเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีรายจ่ายการดื่มสุราเฉลี่ย จะต่ำกว่านักศึกษาระดับปริญญาโท ตัวแปรอื่นๆ ที่พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับรายจ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ ความสะดวกในการหาซื้อ/ดื่ม ทักษะคิดเรื่องการ เพิ่มภาษี ความรู้เรื่องการบริโภคสุราที่มีแอลกอฮอล์จำนวนมากกว่า 80 กรัม/วัน เป็นระยะเวลาที่ดื่ม นานกว่า 5-8 ปี จะมีความเสี่ยงในการเป็นต้นแข็ง

ผลการศึกษาความยืดหยุ่นของอุปสงค์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 4 ประเภท ได้แก่ สุราสี เบียร์ สุราขาว และไวน์คูลเลอร์ พบว่า สุราสีไทย/ระดับประหยัด มีความยืดหยุ่นมากกว่า 1 ถือว่ามีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากสามารถหาสินค้าทดแทนสุรากลุ่มนี้ได้มาก และในกลุ่มสุราสี สุราสีระดับพิเศษ จะมีค่าความยืดหยุ่นน้อยที่สุด เพราะว่ารราสุราสีระดับพิเศษโดยปกติสูงมากอยู่ แล้วเมื่อเพิ่มภาษีก็ทำให้ราคาเปลี่ยนแปลงไปไม่มากเมื่อคิดเป็นสัดส่วนเปรียบเทียบกับราคาเดิม เช่นเดียวกับเบียร์ระดับมาตรฐาน/พิเศษ ที่มีความยืดหยุ่นน้อยกว่าเบียร์ระดับประหยัด ส่วนสุราขาว มีความยืดหยุ่นน้อย ส่วนไวน์คูลเลอร์มีความยืดหยุ่นน้อยที่สุด ดังนั้น การใช้มาตรการภาษีเพื่อลด การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถใช้ได้กับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทสุราสีไทย/ระดับ ประหยัด

Independent Study Title An Analysis of Using Tax Measures to Reduce Consumption of Alcohol Beverages

Author Ms. Suparuk Chaimanee

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Suwarat Gypmantasiri Chairperson

Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawongsa Member

Asst. Prof. Watcharee Prugsiganont Member

ABSTRACT

This study has 2 objectives: (1) to study what are factors influencing the consumption of alcohol beverages, and (2) to study what are the possibilities of using tax measures to reduce consumption of alcohol beverages.

Data used in this study were obtained from interviewing male students of Chiang Mai University who enrolled in the first semester of 2007 academic year. A total sample of 300 students, 200 undergraduate students and 100 students studying for master's degrees, were selected by accidental sampling method. Chi-square test and multiple regression analysis were used in analyzing data.

The results of the study, using Chi-square test, showed that factors influencing the frequency of drinking alcohol beverages were: 1) level of education, 2) convenience in purchasing/drinking, and 3) attitude towards the affect of tax measures on price of alcohol. Factors which were found to influence the concentration of alcohol in beverages (grams)/time of drinking were: 1) convenience in purchasing /drinking, and 2) attitude towards the effect of tax measures on price of alcohol. The results thus indicated that tax measures can be used to reduce frequency of consumption as well as concentration of alcohol in beverages (grams)/time of

drinking. Factors which were hypothesized to influence the volume of alcohol beverages (cc) per time of drinking i.e. level of education, convenience of purchasing /drinking, the attitude toward the affect of tax measures on price of alcohol, and the recognition that consuming alcohol could increase the risk of getting cirrhosis of the liver were found not to be significantly related to the volume of alcohol consumed as hypothesized.

On the study of factors influencing expenditure of consumption, using multiple regression analysis. The results of the study showed that eight factors which were hypothesized to be related to expenditure on alcohol consumption were found to be statistically significant. Prices of drinks and volume of alcohol content (cc) per month were positively related to expenditure on consumption of alcohol. Concentration of alcohol in beverages (grams) per time of drinking, and damage in monetary terms from last alcohol related consumption accident were found to be negatively related significantly to expenditure on alcohol consumption. Other variables, set as dummy variables in the study which were found to be significantly related to expenditure of alcohol consumption include level of education. Bachelor's degree students spent less than master's degree students on alcohol consumption. Other dummy variables which were found to be significant were convenience in purchasing/drinking, attitude toward the affect of tax measures on alcohol prices, and the recognition that consuming alcohol could increase the risk of getting cirrhosis of the liver.

On the study of price elasticity of demand of four types of alcohol beverages, i.e., colored whisky, beer, white liquor and wine cooler. The results revealed that colored Thai whisky of economy class had elasticity of demand greater than one. It had high elasticity because this type of liquor is highly substitutable. But colored whisky of special class had the lowest elasticity of demand. This was so because special colored whisky normally had very high prices. For beer, standard/special types have higher elasticity of demand than economy class. White liquor had low elasticity of demand while wine cooler had lowest elasticity of demand among the four types of alcohol studied. This indicated that tax measures can be used to reduce only the consumption of colored Thai/economy whisky.